

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217209863
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4217209863.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, P. O. BOX 205, Bratislava proti žalovanej: B. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom E., Z. A. XXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman BLAŽEK, s. r. o., so sídlom Komárno, Pohraničná 4, IČO: 36 721 123, o zaplatenie 2 085,23 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 8. februára 2021 č. k. 7Csp/112/2017-146 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72,18%.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 44,36%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania tak, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na ich náhradu. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanovením § 256 ods. 1 CSP a uviedol, že uznesením sp. zn. 7Csp/112/2017-81 zo dňa 30. 07. 2019 konanie zastavil a žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania. Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 9CoCsp/4/2020-116 zo dňa 28. 05. 2020 uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalovaná procesne zavinila zastavenie konania v časti 970 eur plnením žalobcovi v priebehu konania, čo vyplýva z rozpisu platieb na čl. 97 súdneho spisu (23 splátok po 40 eur od 22. 08. 2017 do 28. 06. 2019 a 1 splátka po 50 eur dňa 05. 06. 2017; 2 splátky po 50 eur zo dňa 04. 05. 2017 a 20. 04. 2017 žalovaná uhradila ešte pred podaním žaloby, spolu teda 970 eur, a nie 1 070 eur ako uvádza žalobca). Vo zvyšnej časti zastavenie konania zavinil žalobca, keď v tejto časti vzal žalobu späť bez udania dôvodu. Z uvedeného vyplýva, že zavinenie žalovanej bolo v rozsahu 46,52% a zavinenie žalobcu bolo v rozsahu 53,48%. S ohľadom na uvedené, súd vychádzal pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania zo zásady zavinenia, a vzhľadom na približne rovnaký pomer procesného zavinenia zastavenia konania rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná, namietajúc, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní nesprávne aplikoval ustanovenie § 256 ods. 1 CSP, ktoré síce správne použil, avšak nesprávne posúdil. Poukázala na to, že žaloba nebola od počiatku podaná dôvodne a žalobca neoprávnene požadoval zaplatenie žalovanej sumy. Je nesprávne poukazovať na zavinenie zastavenia konania z jej strany z dôvodu jej plnenia. Žalobca nedôvodným podaním žaloby si sám zavinil späťvzatie žaloby. Navrhla napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a priznať jej náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovanej uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne v celom rozsahu a navrhol ho potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací v zmysle ustanovenia § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovanej (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť tak, ako vyplýva z výroku tohto rozhodnutia.

5. V prejednávanej veci sa žalobca podanou žalobou zo dňa 09. 05. 2017 domáhal voči žalovanej zaplata sumy 2 085,23 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,15% ročne od 20. 06. 2014 do zaplata, ako i náhradou trov konania, dôvodiac, že medzi stranami (resp. právnym predchodcom pôvodného žalobcu) sporu bola dňa 29. 05. 2012 uzatvorená Zmluva o pôžičke č. 5014743, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 5 005,57 eura. Žalovaná mala splácať pôžičku v pravidelných 93-mesačných splátkach v sume 132,58 eura, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 12 329,94 eura. Nakoľko žalovaná porušila svoje povinnosti splácať pôžičku riadne a včas, žalobca dňa 19. 06. 2014 úver zosplatnil.

6. Podaním zo dňa 19. 02. 2018 vzal žalobca žalobu čiastočne späť v časti o zaplata sumy 93,60 eura s prísl. (bez udania dôvodu). Rovnako vzal žalobu späť v časti o zaplata sumy 390 eur s prísl., z dôvodu žalovanou realizovaných úhrad v priebehu súdneho konania, v období od 20. 04. 2017 do 02. 02. 2018. V ďalšom podaní zo dňa 18. 07. 2019 žalobca uviedol, že žalobu berie späť v celom rozsahu (bez uvedenia dôvodu) a žiadal konanie vo veci zastaviť.

7. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

8. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

9. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie bola pretransformovaná po prijatí Civilného sporového poriadku do podoby vyjadrenia v ust. § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu.

10. Aj za účinnosti Civilného sporového poriadku naďalej platí, že ak pre správanie žalovaného bola vzatá žaloba späť, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. Ide najmä o prípady, kedy žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi, v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Dôvodnosť žaloby sa posudzuje procesne a bez ohľadu na to, aký by bol meritórny výsledok konania, keby k späťvzatiu žaloby nedošlo.

11. Pojem procesné zavinenie použitý v § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Konanie môže byť zastavené z rôznych procesných dôvodov, najčastejšie dochádza k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatiu žaloby (celkom alebo sčasti) alebo v dôsledku nedostatku procesných podmienok. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie sa uplatní pre každé konanie bez ohľadu na to, z akého dôvodu bolo zastavené, ak už vznikol procesno-právny vzťah medzi súdom a oboma stranami sporu a medzi stranami sporu navzájom. Zavinenie môže existovať tak na strane žalobcu, ako aj na strane žalovaného. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, ktorou príčinou je správanie sa strany sporu, t. j. aj jej prejav vôle spočívajúci v späťvzatiu žaloby a dôsledkom je vznik trov protistrany (sp. zn. I. ÚS 469/04). Pojem procesné zavinenie je tak potrebné vykladať komplexne a extenzívne, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre, t. j. nie v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie strany sporu. Pri zastavení

sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov (strán) z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. septembra 2011 sp. zn. 7M Cdo 4/2010). Z hľadiska „objektívneho“ náhľadu na kritérium procesného zavinenia v zmysle § 256 CSP odvolací súd poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 20. novembra 2018 č. k. 3Obo/12/2018, v ktorom Najvyšší súd deklaroval, že zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zobral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému.

12. V kontexte vyššie konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne a je potrebné ho v zmysle ustanovenia § 388 CSP zmeniť. V danej veci žalobca vzal žalobcu späť dvomi podaniami, a to zo dňa 19. 02. 2018 a zo dňa 18. 07. 2019. V podaní zo dňa 19. 02. 2018 žalobca vo vzťahu k sume 93,60 eura vzal žalobu späť bez uvedenia dôvodu, teda procesne zaviniť zastavenie konania s nárokom žalovanej na náhradu trov konania. Vo vzťahu k sume 390 eur vzal žalobca žalobu späť z dôvodu úhrad realizovaných žalovanou, v období od 20. 04. 2017 do 02. 02. 2018, avšak z dátumov realizovaných úhrad je zrejmé, že úhrady zo dňa 20. 04. 2017 a 04. 05. 2017 boli realizované žalovanou pred podaním žaloby, teda je potrebné ustáliť, že žalovaná zaviniť zastavenie konania z dôvodu úhrady časti žalovanej sumy po podaní žaloby v rozsahu 290 eur, a nie 390 eur, pretože úhrady spolu vo výške 100 eur (20. 04. 2017 a 04. 05. 2017) boli realizované ešte pred podaním žaloby a ako také jednak procesne neodôvodňovali podanie žaloby a ani neodzrkadľovali správanie sa žalovanej po podaní žaloby. Späťvzatím zo dňa 18. 07. 2019 vzal napokon žalobca žalobu späť v celom zvyšku žaloby a to bez uvedenia dôvodu, čím procesne zaviniť zastavenie konania.

13. V prejednávanej veci uvedené potom znamená, že žalovaná procesne zaviniť zastavenie konania v rozsahu sumy 290 eur a žalobca procesne zaviniť zastavenie konania v rozsahu sumy 1 795,23 eura. Potom procesné zavinenie žalobcu na zastavení konania v rozsahu 86,09% predstavuje jeho nárok na náhradu trov konania v rozsahu 13,91% a procesné zavinenie žalovanej na zastavení konania v rozsahu 13,91% predstavuje nárok žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 86,09%. Tento pomerný podiel na zavinení zastavenia konania potom v konečnom dôsledku predstavuje to, že žalovanej vznikol nárok na náhradu trov zastaveného konania v rozsahu 72,18% (86,09%-13,91%), v ktorom rozsahu je povinný jej uhradiť trovy konania žalobca, pretože tento v prevažujúcej miere zaviniť zastavenie tohto konania. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil žalovanou realizované úhrady bez ohľadu na to, čo viedlo žalobcu po podaní tejto žaloby k zastaveniu konania, teda vôbec nezohľadnil procesný aspekt zodpovednosti na zastavení konania, tak ako ho odvolací súd vysvetlil vyššie, keď zavinenie konania pričítal žalovanej aj za úkony späťvzatia žaloby žalobcov v situácii, keď tejto vôbec neuviedol dôvod, prečo berie žalobu späť. Takýto postup súdu prvej inštancie bol nesprávny a viedol k zmene napadnutého rozhodnutia v dôsledku podaného odvolania žalovanej. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že rozhodujúcim kritériom na posúdenie zavinenia zastavenia konania je aspekt procesného zavinenia, a nie to, aký by bol výsledok meritórneho konania v situácii, že by k späťvzatí žaloby nebolo prišlo, a teda nie to, či žaloba z hľadiska hmotnoprávneho bola v konečnom dôsledku dôvodná.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní pomerne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 44,36%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením obsadeným súdnym úradníkom. Žalovaná žiadala v rámci odvolacieho konania priznať plnú náhradu trov konania, úspešná bola v rozsahu priznanej náhrady 72,18%, čo predstavuje súčasne jej neúspech a úspech žalobcu v odvolacom konaní v rozsahu 27,82%, a teda celkový úspech žalovanej v odvolacom konaní vyjadruje 44,36%.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).